

MOTIVATION.SE

BOKSAMMANFATTNING **MOTIVATION.SE**

Klick – plötsligt händer det

Fånga tillfället i en oförutsägbar värld

av Frans Johansson

Innehållsförteckning

Om författaren	3
Världen är oförutsägbar	3
Klickögonblick	4
Medvetna chansningar	5
Komplexa krafter	5
Öppna upp för slumpen	6

Klick – plötsligt händer det

Fånga tillfället i en oförutsägbar värld

Av Frans Johansson

Berättelser om framgångsrika företag innehåller ofta ett avgörande ögonblick då, ofta när det ser som mörkast ut för företagets fortsatta existens, plötsligt tur och skicklighet möts och allt vänder. Sådana oväntade men avgörande *klickögonblick* handlar den här boken om. Men också om hur man gör för att få dem att inträffa. Och om hur sanna innovatörer är bättre på experiment än på Excel.

För att bli riktigt bra på något sägs det krävas hårt arbete och 10 000 timmars övning brukar vara ett riktmärke. Ett lysande exempel är tennistjärnan Serena Williams. Påhejad av sin pappa tränade hon stenhårt från tidig barndom för att nå tennistoppen – och hon lyckades.

Men det framgångsreceptet gäller endast på områden som i likhet med tennis har fasta regler, som sällan eller aldrig ändras. I affärslivet är det tvärtom, både regler omvärlden förändras ständigt. Trots det brukar analys, planering och strategi framhävas som oundgängliga för ett företags framgång. Det är fel väg att gå, menar Frans Johansson. Framgång har mycket mer att göra med tursamma händelser och slumpmässighet än vi vanligen är beredda att tro. I *Klick – plötsligt händer det* menar han att man bör arbeta hårt och smart – men samtidigt öppna upp för tur och lyckliga omständigheter. Med flera exempel från affärsvärlden visar hur en ny typ av företagsledare drivs av passion och känsla för när saker faller på plats.

Den här boken bygger på två enkla men provocerande idéer. För det första att framgång bygger på tillfälligheter, på slumpen, i mycket högre grad än vad vi vill erkänna. För det andra att det finns

mycket vi som människor och organisationer kan göra för att fånga tillfälligheter i flykten och rikta in dem så att de gynnar oss.

Om författaren

Frans Johansson har en MBA från Harvard Business School och B.Sc i miljökunskap från Brown University. Han är född och uppvuxen på den svenska västkusten och bor numer i Brooklyn, New York.

Frans har tidigare gett ut boken *Medicieffekten – revolutionerande insikter i skärningspunkten mellan idéer, begrepp och kultur* (BookHouse 2005).

Frans Johansson har grundat och varit verkställande direktör på Inka.net, ett programvaruföretag i Boston. Han är ansvarig för affärsutvecklingen på Dola Health Systems, ett vårdföretag med verksamhet i Baltimore och Sverige. Han har skrivit om allt från management till fiske och fantasyspel.

Frans Johansson är en hett eftertraktad talare och föreläser regelbundet i USA, Europa och Asien om innovation och förnyelse. Särskilt om de kulturella förutsättningarna för individens och organisationens kreativitet och utveckling.

Världen är oförutsägbar

Enligt Mikhail Botvinnik som är rysk stormästare och trefaldig världsmästare i schack handlar schack om konsten att kunna analysera. Det är visserligen ett komplicerat och intellektuellt krävande spel med mängder av möjliga kombinationer och drag. Men antalet drag och kombinationer av drag är inte oändligt. Dessutom har reglerna knappt ändrats alls. Med andra ord finns det en teoretisk möjlighet att en spelare kan lära sig varje genomförbart drag. Kombinerat med extremt fokus och övning kan man staka ut en väg till framgång som schackspelare.

Till skillnad från schack och annan idrott lever vi i en verklighet där spelets regler förändras hela tiden, ofta helt oförutsägbart. I en värld där villkoren ständigt utvecklas och förändras krävs andra egenskaper för att lyckas. Ett exempel är då iPhone lanserades sommaren 2007 och förändrade mobilbranschen helt. Plötsligt var reglerna helt annorlunda för konkurrenterna Nokia, Ericsson och Samsung. Ett nytt företag hade dykt upp och dessutom tagit över marknaden på kort tid. Vem hade kunnat förutspå det i en analys innan?

Det finns inga fasta regler i verkligheten och vi har ingen aning om vad som krävs för att vinna vid en given tidpunkt. Reglerna kan ändras så snabbt att framgången i princip är slumpmässig. Nya regler innebär att vem som helst kan prova lyckan med något helt nytt, något som ingen annan tänkt på tidigare. Omvänt kan vi inte få saker att utvecklas som vi vill genom att förlita oss på sådant som har fungerat tidigare. Vi kan inte ens använda vår förståelse av framtida trender till vår fördel.

Samtidigt har vi människor ett behov av att förstå händelser och sammanhang, inte minst efter det de har skett. Med facit på hand kan man förklara ett händelseförlopp. Det är svårt att acceptera att slumpen spelar en stor roll som förklaring för bland annat framgång. Om vi vill utveckla ett hållbart angreppssätt för att lyckas måste vi inse att världen är slumpmässig, men ändå vara rationella. Bästa strategin tycks vara att vara aktiv och handla, för att på så sätt vara beredd att fånga lyckliga tillfällen när de dyker upp.

Att ha inställningen att slumpen spelar roll för både framgång och misslyckanden, men att vi kan utnyttja dess kraft genom att låta oväntade händelser i högre grad påverka våra liv.

Klickögonblick

Om vi ser tillbaka på vad som hänt i våra liv eller i en organisation är det oundvikligt att vissa ögonblick, vissa möten, händelser, intryck och insikter spelat en mycket större roll än andra. Dessa oväntade men avgörande ögonblick kallar författaren *klickögonblick*. De är en naturlig del i våra liv, men vi tycks ha lättast att acceptera dem i två speciella företeelser: när vi blir förälskade och när vi får en idé.

I *Klick – plötsligt händer det* presenteras några sätt att öka chansen att uppleva klickögonblick:

1. Sluta stirra på bollen

Man behöver ta sig tid, kanske till och med planera in tid, för att utforska sådant som inte är direkt kopplat till det omedelbara målet. Är man alltför fokuserad på en sak, missar man annat runt omkring.

2. Ställ dig i skärningspunkter

Söka inspiration inom områden, branscher och kulturer som är helt olik den egna. Mångfald är nyckeln till att frigöra överraskande och omvälvande insikter.

3. Låt din nyfikenhet visa vägen

Följ den pirrande känslan, eller aningen, av att något intressant är på gång. Se vad som händer.

4. Säg nej till den förutsägbara vägen

Genom att göra tvärtom kommer man att göra oförutsägbara, slumpmässiga kopplingar som blir garanterat annorlunda, och öppnar för nya möjligheter.

Medvetna chansningar

Ibland gör vi saker trots att vi inte vet om det kommer att fungera eller inte. Genom att göra ett antal sådana medvetna chansningar kan man öka den totala sannolikheten för framgång. När speltillverkaren Rovio släppte Angry Birds trodde omvärlden att bolaget var en omedelbar succé, men produkten var deras femtioandra spel som de prövat att sälja.

För att orka försöka gång på gång behövs en stark drivkraft: passion. Låt passion vara bränslet som kommer över oundvikliga misslyckanden. Som får oss att hålla ut.

Komplexa krafter

Vissa till synes slumpmässiga krafter får, även om de är oväntade och oplanerade, handlingar och händelser att förändras, byggas upp och spridas på oväntade sätt. Om vi är öppna och lyhörda leder de ofta till framgång.

Öppna upp för slumpen

Alla förstår instinktivt att världen styrs av slumpen och vi har alla upplevt hur slumpmässigheten påverkar oss. Samtidigt fortsätter vi att utforma strategier och planer i hopp om att erhålla de resultat vi önskar. Boken ger oss följande råd för att tänka i nya banor:

- ★ Acceptera att världen är oförutsägbar. Alla som startar företag för att styra sitt eget öde behöver inse, att när dagen är slut är det lyckliga omständigheter som faller utslaget snarare än väl genomarbetade och eleganta planer.
- ★ Fortsätt att göra försök, om och om igen. Småföretagare behöver fortsätta att pröva saker tills de finner guld.
- ★ Håll koll på överraskningar. Med överraskning menas något som hänt men som vi inte var förutsett eller planerat. Överraskningar har ofta värdefullt innehåll och bör studeras.
- ★ Lämna plats för tur och lyckliga omständigheter i verksamheten. Arbeta hårt och smart. Håll uppsikt på överraskningar och sammanträffanden. En möjlighet kan dyka upp på bråkdelen av en sekund.

Boken är utgiven av BookHouse

MOTIVATION.SE

BOKSAMMANFATTNING **MOTIVATION.SE**

Klick – plötsligt händer det

Fånga tillfället i en oförutsägbar värld

av Frans Johansson